

MŪSU LIETUVA

São Paulo - Brasil - 1971 m. sausio - janeiro 8 d.

PLACIAJAME PASAULYJE

VATIKANAS

Šv. Tėvas praėjusį sekmdienį kalbėjo susirinkusiai miniai. Tarp kitko jis pasakė: «Naujuosius metus pradėdame išgirde, kad jums žinomų dviejų teismų sprendimai buvo panaikinti pasigailėjimo aktais. Nors tų vardų jis neištarrė, bet aišku, jog jis galvojo apie mirti pasmerktuosius Ispanijos baskus ir du Sovietų Rusijos žydus. Iš tokių ir pa-
nusių gailėstingumo veiksmų gimsta taika, tikrai žmonišką sugyvenimą, civilizaciją ir Dievo karalystę. «Taika tai nėra silpnybė ne bailumas, nėra netoleravimas, nei pasyvus pripažinimas visų tų lūdnų sąlygų, kuriose skendi pasaulis. Taika tai vyriškas ir didžiadvasiškas pripažinimas dvasios energijos, tai gėris įveikimas blogio, tai galas senam nusistatymui atsilyginti akim už akį, dantim už dantį, nes toks nuostatymas amžinai palaiko neapykantas ir kraujo praliejimus.

POPIEŽIUS KREIPIASI Į ŽMONES

Po šitos kalbos šv. Tėvas nuvyko į visų neturtingiausią Romos miesto dalį, vadinamą Romano de Cantalice, kur gyvena skurdžiai darbininkai. Jiems laikydamas mišias jis pasakė:

«Pasaulio taika turi kilti iš pačių žmonių, JOS TURIT JA KURTI. Jūs turite teisę į taiką. Turite teisę laukti iš savo valdžios, kad ji taip tvarkytų valstybinius reikalus, kad nereiktų griebtis karo. Pasaulio painiavos turi būti proto sprendžiamos, ne ginklu... Tai ka turi ateiti iš žmonių demokratišku budu. Turim vis

galvoti apie taiką, ir kaip labai jos trokštam. Tai bus ilgas kelias, nes žmonija dar tebėra apsvaigusi neapykantos ir smurto tariamu vaisin-gumu».

Tos neapykantos ir smurto. deja, netrūksta nė šeimose, nė tautos visuomeninėje gyvime, ne vien tarp tautų.

LENKIJA

Lenkijos kardinolas Stefan Wisinski vėl prabilo į visus krašto tikinčiuosius. Pirmą sausio jis davė visoms bažnyčioms perskaityti tikintiesiems raštą, reikalaujantį visiškos sąžinės ir tikėjimo laisvės ir smerkiantį valdžios ką tik pavirtusią žiaurų smurtą maištaujančiai darbininkijai numalšinti. Apgailėstaudamas už muštuosius ir sužeistuosius, pareiškė amas užuojanta nukentėjusių šeimoms, kardinolas iškėlė valdžiai šiuos reikalavimus:

1. Skaitytis su teise laisvai galvoti ir išpažinti savo tikėjimą. Tam reikia pagaliau su tvarkyti Bažnyčios ir Valstybės santykius.

2. Pagerbti teisę laisvai kurti savo kultūrą pagal krikščioniškus principus ir dvasią, bei darnų visų žmonių sugyvenimą.

3. Teisė į socialinį teisingumą. Turi būti patenkinti visi teisėti tautos reikalai.

4. Teisė į laisvą tikrą socialinį sugyvenimą. Tam reikalinga laisva žmonių informacija (be cenzūros) ir kad žmonės galėtų laisvai ir be baimės pasakyti savo nuomones.

5. Teisė privalo turėti tokias medžiagines sąlygas, ku-

rios visiems piliečiams garantuotų padarias pragyvenimu pajamas.

6. Turi būti garantuota, kad Lenkijos piliečiai nebūtų pažeminami, įžeidinėjami, nei persekiojami.

Tai ne pirmas kartas, kad kard. Wisinski kelia balsą už tikinčiųjų ir visų piliečių laisvę.

J. A. V.

Naujorke šią savaitę prasi-dėjo žydų ir arabų derybos dėl taikos. Tos derybos yra savotiškai keistos, nes jose dalyvaujantieji nesėdi už vieno stalo ir nesikalba vienas su kitu akis į akį. Visa tai daroma per kitą žmogų, švedų ambasadorių Maskvoje Jarrin-gą. Ir viena ir kita pusė jam išdėsto savo reikalavimus ir sąlygas o tas jau perduoda juos kitai pusei, Paprastai žmoneliams tai atrodo stačiai vaikiška!

EGIPTAS

Nors Egiptas ir pasuntė savo atstovą kalbėtis dėl taikos su žydais, bet jų vyriausybės galva pučiasi, kad vis tiek kovos su žydais, iki išvays juos iš užimtųjų žemių. Ta kova prasidėsianti penktos vasario, kai pasibaigsią paliaubų metas. Su tokiu nuostatymu argi galima kurti taiką?

MASKVA. Sov. Rusija šiomis dienomis turi pradėti dar kitas dvi bylas prieš visą eilę žydų. Kaltina juos esant krašto išdavikais. Ir kodėl? Todėl, kad jie nori išvykti iš Rusijos į Izraelį gyventi.

Šio «Mūsų Lietuvos» Numerio GARBĖS LEIDĖJAS

VINCAS
ZARAKAUSKAS

Jis gyvena tolokai nuo S. Paulo, Carapicuibia miestuke Lietuvių arti nėra, Tai ištikimai skaito M. L., norėdamas žinoti, kas dedasi lietuviškame gyvenime. Jis nėra turtuolis. Bet iš savo kuklių santau-pų skyrė šimtinę šiam «Mūsų Lietuvos numerui išleisti. Jei čia matomą nuotrauką pasiėmė nuvažiuotumėt į Carapicuibą jo ieškoti, tai neatpažintumėte! Jis jau yra šiek tiek metelių vyresnis ir užsi-
auginęs padoria barzdele, Nuoširdus jam ačiū už spaudos vargų supratimą, už meilę lietuviškam žodžiui ir lietuvių reikalams. Laimingų Naujų Metų!

M. L. Administracija

Lenkija ir Vokietija

PETRAS PAKALNIS

«Dar Lenkija nepažuvo, kol mes esam gyvi. Ką mums priešas jėga paėmė, jėga atsiims». Taip dainavo generolo Dabrowski legijonieriai, kovodami įvairiuose kraštuose Napoleono laikais. Toji daina tapo tautos himnu, nes beveik kiekvienai lenkų kartai teko kovoti už nepriklausomybę vi nekiu ar kitokiu būdu. Labiausiai ji nukentėjo nuo Hitlerio, 1939 metų karo išvakarėse Hitleris taip kalbėjo savo generolams: «Šio karo tikslas nėra kokios nors linijos užėmimas, bet fizinis priešų sunaikinimas. SS (nacių partijos kariuomenė) yra pasiruošusi negailėstingai naikinti kiekvieną lenkų kilmės vyrą, moterį ir vaiką. Tik tokiu būdu mes gausime gyvenimui reikalingą erdvę». Lenkų apskaičiavimu per antrąjį pasaulinį karą vokiečiai išžudė virš 6 milijonų Lenkijos piliečių daugumoje žydų. Tarp nužudytų buvo 700 profesorių, 2,647 kunigai, 3,063 mokytojai ir 7.000 gydytojų.

Savaime aišku, kad tie įspūdingi skaičiai giliai įstringa į atmintį ir sukrečia kiekvieno lenko jausmus. Tačiau kardinolas Wisinski, ruošdamas tautą tūkstantiniam krikščtonų priėmimo jubiliejui, Čenstokavos šventovėje paprašė maldininkų atleisti visa, ką vokiečiai yra padarę lenkijos tautai. Ir nuostabus dalykas: visi kaip vienas atsakė odposz ezamy — atleidžiam.

Ką savo laiku padarė Lenkijos katalikai, tą neseniai ko munistinė valdžia patvirtino tarptautiniu dokumentu Praėjusių metų gruodžio 7 d. Lenkija ir Vokietija pasirašė sutartį. Ji išspręs du gyvybinius klausimus: valstybės sienų ir vokiečių, gyvenančių Lenkijoje, padėtį. Lenkijos ir Vakarų Vokietijos vyriausybės sutarė pripažinti esamą Oderio ir Neisės upių sieną, o lenkai teis vokiečiams emigruoti į Vakarų Vokietiją.

Vokietijos ir Lenkijos sienos niekuomet nebuvo pastovios, Prieš 1000 metų lenkai

gyveno netoli Berlyno, buvo įsikverbę į Čekoslovakiją, o rytuose nesiekė nei Lwovo, nei Brastos. Po pirmojo pasaulinio karo ji pravaco Silėzija, bet užėmė geroką Ukrainos dalį ir visą Gardino bei Vilniaus kraštą. Dabar lenkai gyvena mažesniame plote, kaip prieš 1000 metų. Pavarę keletą milijonų vokiečių iš savo teritorijos, lenkai turi pakankamą gyvenimui erdvę.

Antroji sutarties dalis išrišo vokiečių reimpatriacijos klausimą. Seniau lenkai mėgdavo sakyti, kad jų krašte nebėra vokiečių. Bet kur tau nebus. Kad vokiečių Lenkijoje dar yra, tai patvirtino ir JAV žurnalistai. Nors kartais vokiečių vaikai jau nebemoka vokiškai, bet ir jie yra vokiečiai. Naujoji Lenkijos ir Vokietijos sutartis atvėrė galimybę išsikelti visiems Lenkijos vokiečiams į Vakarų Vokietiją. Tokiu būdu užgys dar viena žaizda. Rytų Vokietija visiškai ignoruoja Lenkijos vokiečius ir nenori jų išleisti.

Reimpatriacijos procesas bus ilgas. Jis kaštuos daug pinigų ir užtruks keletą metų. Nors Vakarų Vokietija jau turėjo apgyvendinti savo krašte beveik 12 milijonų ištremtų vokiečių, bet ji mieliau priims ir Lenkijos vokiečius. Bonos vyriausybė jau paskyrė milijoną markių Lenkijos vokiečiams ir sudarė reimpatriavimo planą. Šiais metais Vakarų Vokietija laukia 40.090 Lenkijos vokiečių, o 1972 metais — 60.000. Manoma, kad Lenkijoje iš viso dar yra per 300.000 vokiečių.

Pasirašęs sutartį, Lenkijos premjeras Cyrankievicz pakalbino Vokietijos kancelerį Brandt, kad duotų Lenkijai ilgametę vieno bilijono markių paskolą. Brandt jam atsakė, kad tuo tarpu paskolos negalėsias duoti, bet, parvažiavęs namo, sudarė komisiją, kuri studijuos ekonominius Lenkijos reikalus. Nėra paslaptis, kad Lenkijos pra-

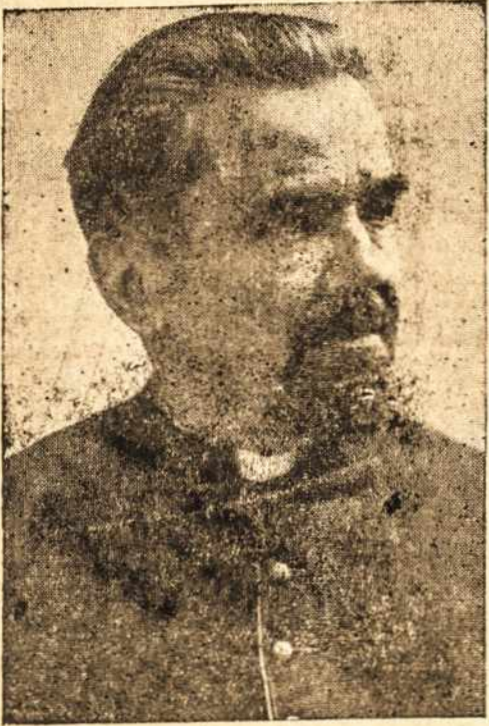
(pabaiga 4 pusl.)

Štai dalis urugvajiečių AŽUOLYNO, kurs sausio 17 ir 24 dienomis žavės mus savo grakščiais šokiais! Būtinai ateikite pasižiūrėti. Pamatysite, ko iki šiol dar nematėte!

Halina Didžiulytė Mošinskienė

Sudiev, Brangus Kovotojau

Tyla. Tik žvakės mirga ir
alpsta vainikuose gyvos
gėlės —
ateina lietuviai ir lietuviai —
visų partijų, visų nusistatymų
eilių eilės.

Ateina ir maži vaikučiai
kepurėti,
su snalgute ant blakstienų —
ateina palydėti, palydėti
«Mister Maikelio» nuostabaus
gero pono. —

Kas dar atsilieps į šermenų
giesmes,
plačiame plačiame pasaulyje
penkių Kontinentų kraštuos?

Kas, o kas palydės užgesu-
sį saulę,

surinks ausų derlių aruodan?
Nuostabios Mykolo Krupavičiaus sielos.

P. S. Man teko pirmą asmeniskai susitikti su Prelatu Mykolu Krupavičium 1967 metais spalio mėn. 1 d. ir jį pasveikinti 82-ą gimtadienį. Tačiau, jau keletą metų anksčiau buvo užsimezgusi mūsų pažintis laiškais, kai gavau iš jo pirmąjį laišką — paskatinimą, be jokio svyravimų darbuotis lietuvių kultūrinuose baruose. Jis ypatingai vertino kiekvieno lietuvių darbuotoją išsivijoje, nes ir jis pats gyveno Lietuvos kovų dvasia. Jis gyveno ne sau, bet žmonijai, paaukojęs savo talentą Tėvynei ir išsivijai. — Cituoju jo paties žodžius.

«Išsivija yra tol gyva, veikli, ideali, kol ją gaivina tikra, nesuinteresuota karšta tėvynės meilė, kol jos pastogėje skamba lietuvių kalba, kol jos aukščiausias žemiškas idealas — laisvoji Lietuva, kol jos gyvenimo aukščiausias obalsis — VISA LIETUVAI, o man, kas nuo jos atliks, pagaliau, kol pasirinktas išsivijos metui kraštas — ne antroji tėvynė, bet tik kraštas, kuriame sustoja pasiganyti PAKELIUI LAISVAJĄ TĒVYNĖ.» — M. Krupavičius «Lietuviškoji Išsivija» psl. 92.

H. Mošinskienė

Pabaltijo Tautu Komitetas Pabalgė Veiklos Metus

Baltijos Tautų Komitetas už mo. Komitetui kasmet paei-
baigė ketviršius metus gyvavę liui vadovauja vienos kurios

Valstybės sudaryta Valdyba. Ateinančiais metais valdybą sudarys latvių kolonijos atstovai. Šiais metais savo kadenciją baigė estų kolonija. Pirmininku buvo estų konsulas p. Dr. Ferdinand Saukas. Metų užbaigimui Konsulas su ponu gruodžio mėn. 12 diena suruošė priėmimą savo namuose Avenida Paulista. Priėmimo dalyvavo visų trijų tautų atstovai. Lietuvių koloniją atstovavo Brazilijos Lietuvių Bendruomenės atstovai su ponomis: Kap. Juozas Čiuvinškas ir Petras Šimonis. Jie abu yra ir komiteto steigėjai. Be to, dalyvavo ir Vengrijos organizacijų pirmininkas Dr. George Troika su ponu, ir Pabaltijo Tautų Komiteto garbės pirmininkė deputatė p. Dulce Salles Cunha Braga ir Dr. Roberto Braga.

Vaišės praėjo labai drauginėje nuotaikoje. Gvildenta ateinančių metų Komiteto veikla, prie kurios aktyviai prisidėti pasižadėjo komiteto pirmininkė p. Dulce Salles Cunha Braga, nes dabar, užsibaigus rinkimams, ji galėsianči rimčiau prisidėti prie komunizmo pavergtų tautų išlaisvinimo darbo.

Kalbėta apie paskutinius įvykius su lietuviais pabėgėliais, kurių du pabėgo rusų lėktuve į urkią, o dabar jų rininkas Simas Kudirka bandė pabėgti į Šiaurės Ameriką, bet buvo Amerikos Kraštų Apsaugos Policijos sugrąžintas rusams komunistams ir greičiausiai jo jau nebėra gyvųjų tarpe.

Kapitonas Juozas Čiuvinškas įteikė turiningą ir griežtą protesto laišką Amerikos Generaliniam Konsului São Paulo, prašydamas tą protestą persiųsti Amerikos Vyria-

sybei. Kadangi to laiško nuorašas buvo įteiktas ir «O Estado de São Paulo» laikraščiui, tai jis vakarinėje laidoje gruodžio mėn. 11 d. įsidėjo labai nuodugnų straipsnį apie visą tą įvykį, paimant straipsnio pagrindan kapitono Juozo Čiuvinško įteiktą protestą.

Visi pobūvyje dalyvavusieji pritarė protestui ir Pabaltijos Komitetas su deputatės p. Dulce Salles Cunha Braga parašu gruodžio mėn. 14 d. įteikė Amerikos Generaliniam Konsului taip pat protestą raštu, reikalaujantį atsakymo į įvairius klausimus, ypač ar Amerikos Vyriausybė jau padarė griežtus žygius, kad tokie pasibaisėtini įvykiai daugiau nebesikartotų.

Koresp.

VILIOS BĖGTI IS SOVIETU LAIVU

NEW BEDFORD, Mass. — Rev. Paul Lindstrom, pirmiau vadovavęs komitetui «Remember the Pueblo», suorganavo akciją prieš rusų laivus ir per garsiakalbius ragins bėgti jūrininkus iš laivų, o jis pasirūpinsias juos priglausti.

Lindstrom sako, kad panašiai, kaip atsitiko su Simu Kudirka, pirmiau buvo dar du jam žinomi atvejai, kada amerikiečiai atsisakė suteikti azylio teisę ir nepriėmė pabėgėlių. Jis turi žinių iš Washingtono šaltinių, kad praėjusią vasarą rytiniam Amerikos pakrašty taip pat vienas išsoko iš sovietų laivo į jūrą, bet pro šalį plaukęs Pasienio apsaugos kuteris nekreipė į jį dėmesio. Anas iš vandens šaukėsi pagalbos, bet ameri-

kiečiai nieko nedarė.

Antras atsitikimas buvo Expo-70 parodoje, Japonijoje, kai keli iš sovietų paviljono buvo atbėgę į amerikiečių paviljoną ir prašė juos gelbėti, pažadėti jiems azylio teisę. Tos teisės jiems buvo atsakytos, jie buvo grąžinti sovietams atgal. Tiek atsitikimų jam žinoma, o kiek nežinoma? Tuos atsitikimus jis pateiks pakomitečiui, kuris tiria Kudirkos tragediją.

PRADEDA ŠIANDIEN

Šiandien, trečiadienį, jis pradeda savo misiją Pirmiausia jis su draugais plaukios aplink sovietų laivus ir viso kiais būdais juos žvalgys, ištirs, kaip geriausia veikti. Savo pagalbą jau jam pasiūlė New Bedford ir Los Angeles uostai.

Kalbėdamas apie savo veikimo būdus, pasakė, kad į soviets laivus aumes su visomis sovietijoje vartojamomis kalbomis dėžes atsisaukimą ir kvies pasinaudoti jo siūlo ma pagalba. Paskui tą patį auolat kartos per labai stiprius garsiakalbius iš savo laivo. Sovietams bus nepakeiliama ilgiau suklotis Amerikos pakrantėse.

Pripažįsta Lindstrom, kad reikalą kiek komplikuoja tarp tautinės ir kitokios teisės nuostatai, bet jis dėl to per daug nesibaimina. Jam į pagalbą pasiūlė vienas lakūnas, Korėjos karo veteranas ir du lakūnai lietuviai. Jų vardų nepasakė.

Valstybės departamentas, nieko apie tai negalėjo pasakyti, o kaikas tam planui nepritaria, vadina tai vaikišku sumanymu.

Liepsnos ir Apmaudo Asočiai

JURGIS GLIAUDA

PREMIJUOTAS ROMANAS

(tęsinys)

Sutaps su mūsų buitimi, ir kas žino, gal tars, kaip toje knygoje, kurią neseniai atsiuntė į mūsų knygyną: ite missa est. Kas gi dabar mums lieka? Lauksime, stebėsime.

— Kogi lauksime? — riktelėjo proforgas.

— Kad klerą iškeistų ant socializmo, — atvožė Raikūnas. — Darbo čia marios, mergos čia gražios. Turėdami mechaniką po ranka, dėl MTS mechanikų girtuoklių neverkausime.

— Ten girtuokliai, o čia kunigai, — kažkas sušvokštė kalambūru.

Bet, kad priminė mergas ir celibatą, pokalbis pakito, iš partinio budrumo oktavų išvirto į komišką atspalvį. Raikūno nuosprendis priimti mechaniką Jatuli buvo toleruotas ir politiškai, kai, kaip ekubus poreikis ūkinių padargų remontui, našus išdirbio planui ir, bendrai, socialistinei gamybai.

Už kelių dienų Jatulis parodė, ko jis vertas.

Su nuzulintu senu, alyva ir tepalais pamerkto kombinzoau jis bemaž dienai ir pakčiai įsikūrė padarginėje, kur apmaudingai riogsojo visi mechaniniai kolūkio brokai, beviltiškai laukdami remonto. Kai kurios mašinos čia stūksojo metų metais. Dulkinai, lyg apsišarmoję žmonių užmirštimi ir nerupestingumu, iš darbo vagos išmušti instrumentai palengva virto čia laužu, den gėsi rūdim, laukdami inventorizacijos dienos ir nurašymo iš sąrašų.

Kadaiše dvasia ir jėga pulsuojančios mašinos dabar čia buvo tik metaliniai lavonai.

Ta lavoninė — padarginė tolydžio vis pilnėjo. MTS stokojo valandų ir noro terliotis su tuo laužu. Raikūnas nurašydavo tas mirusias metalines sieias, kaip Gogolio dvarininkai, inventurizacijai dienai atėjus.

Jatuliui įžengus į tą lavoninę — padarginę staiga pakito. Jis stūksėjo padarginėje dienomis ir naktimis. Kaip fabrike nuo produkcijos konvejerio, atremontuoti pabuklai ėmė slinkti į apyvaratą, į socialistinės gamybos frontą. Sėjamoji, tokia jau nualinta, kad sėjamasias velenas savo šaukšteliniais rateliais skambino kaip cimbolais, ėmė berti sėklą be priekaišto. Seniai ten įkurdintas ir pamirštas zig zagas buvo ne tik pataisytas, bet ir patobulintas. O sėjamosios noragėliai jau buvo lengviausiai nustatomi pagal dirvos lengvumą. Pirmiau niekas ir nesiteikė nora gėlių taikyti dirvos purumui. Dirbo žmonės, kad tik greičiau, nes vienus varė soclenktynės, kitus darbo planas arba išdirbio atmokestis.

Keletą smulkmenų kolūkis pardavė kitam kolūkiui, tuo sugrąžindamas mechanikai atmokėstų darbadienių kaštus.

Gandai apie padarginės stebuklus tuoj paplito. Praėjo dar bent pora savaičių ir ėmė atakuoti kaimyninių ūkių telefonai:

— Raikūnai, atsiųsk kunigužį, buk žmogus, gelbėk mūsų planą.

— Raikūnai, nesigailėk savo gudreikos, tegu Dievas jam padeda, o jis mūsų socstatyboje.

— Raikūnai, būk gerutis, atsiųsk klerikalą su švęstu vandeniu mūsų kuliamajai.

— Raikūnai, nemanyk, kad tavo dvasinin-

kas tik tau priklauso, jis visą sąjunginis turtas ir mums turi padėti.

Jatulis gavo leidimą iš Raikūno nuvykti vienur kitur su savo talka. Jis visur suskubo. Gniuždė savo dviračio pedalus.

Partaktyve Raikūnas jau su planavimo pirmūno pasididžiavimu kalbėjo:

— Kas kad klerikalas, bet ne girtuoklis. Kas kad tamsybininkas, bet rankos našios, aukšinės. Liaudies reikalui visos priemonės geros. Darbo planas, draugai, diktuoja apdairumą ir bu drumą. Mūsų padarginė — mūsų mechanizuotas cechus. Tarybinėje buityje, draugai, nuostabūs dalykai: du syk yra penki ir smegenys ant spyruoklių.

Gyvenau artimiausioje Jatulio kaimynystėje po Dareikų pastogę. Nuostabiai žmogus į daug ką įjunkė. Ėmiau pamiršti, kad Jatulis yra klero atstovas, priešas, tarybinė anomaliija.

Ėmė atrodyti Jatulis esąs tarybinis žmogus, kvalifikuotas kolūkio mechanikas, ant kurio pastaičių pečių gula visa mechanizacijos apkrova. Juk tokiems kolūkių pirmininkai žymenis dalina, socialistinio darbo pirmūnais apskelbia.

Ir kad jį bala! Nuo aušros iki sutemų per ilgą vasarvidžio dieną su žvėriška kantrybe ir išiverme Jatulis pluša, beldžia, skardena, šveičia, girgžda padarginėje.

Žiū, rūdys nušveistos, žiū, mašinos kitą dieną judina taip švelniai, kad matai, kaip veliasi sandūroje plonytis alyvos sluoksnelis, toks matinis ant poliruoto metalo. Jau buvome užmiršę apie mechanizacijos preciziją.

(Bus daugiau)

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Direktor responsavel Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 20,00 visoje
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 100,00 P.
Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 0,40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 40,00 paskutiniajame
N Cr. \$ 20,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 15,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straiptusius ir korespondencijas redakcija taisyti per tvarko savo nu-
žiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasira-
šyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skel-
bimų turinį redakcija neatsako.

Atvyksta Jaunimas

Po geros savaitės turėsime malonumo pasitikti iš Urugvaja atskrendantį jaunimą ir jo palydovus. Atskrenda tas jaunimėlis pasidalyti su mumis savo ilgo, ištvėringo ir pasišventusio darbo vaisiais — žaviais lietuviškais tautiniais šokiais, susipažinti su mūsų jaunimu, pabendrauti, susidraugauti. Kas begali būti mielesnio lietuviškai širdžiai už lietuvišką, gerų norų pilną ir darbštų jaunimą? Mes visi, o ypač mūsų jaunimas, turėtumėm pajusti svilinantį smalsumą tą būrį jaunimo pamatyti, jį nuoširdžiai pasitikti ir su juo bendrauti, iki jis bus pas mus.

Energingas p. Jonas Bagdžius lakstė iš namų į namus ieškodamas nakvynių. Dar trūksta keletos, bet nebe daug.

Ažuolynas atskris šio mėnesio 16 dieną, t. y. kitą šeštą dieną. Valanda dar nežinoma. Sužinojė, pranešime.

Sausio 17 dieną, sekmadienį 16 valandą Sėsėrų Pran iš kiekvių gimnazijos salėje bus pirmasis Ažuolyno pasirodymas tautinių šokių koncertas. Kviečiame ko gausiausiai dalyvauti. Įėjimui pakvietimai labai pigūs! Suaugusiems tik trys kruzeirai. Mokiniais ir studentams tik vienas kruzeiras. Jus galima iš anksto gauti ir pas Zeliną ir pas Aušros chorų narius, Zeliną klebonijoje ir pas Tėvus Jėzuitus. Siūlykim pakvietimus ir nelietuviams, arba patys, kurie išsigalim, jiems «užfundykim». Tikrai verta ir kitatančiams mūsų šokius parodyti, ypač kai juos šoka gerai susišokęs meno vienetas.

Antras ir paskutinis Ažuolyno pasirodymas bus šv. Kazimiero parapijos salėje, Parque da Mooca, Rua Juatindiba, 20. Tai bus sausio 24 dieną, sekmadienį, irgi 16 valandą (Tą dieną 17 valandos mišių čia nebus). Po šokių koncerto bus vaišės su svečiais, šokiai. Tikimės, jog ir į tą paskutinį Ažuolyno pasirodymą atsilankysim ko gausiausiai, ypač jaunimas.

Nesakykite: «Jau buvau Zelinėje, tai Mokon nebėr ko eiti!» Ažuolyniečiai šoka 18 tautinių šokių. Zelinėje visų ne šoks. Būtų per ilga programa. Tat savo šokius padalins tarp Zelinės ir Mookos. Žinoma, jei publika pageidaus, jie čia su šoks ir Zelinėje šoktą vieną kitą šokį. Bet pagrindinės programos bus skirtingos. Todėl apsirūpinkime pakvietimais ir Zelinon ir Mookon. Iš anksto išplatinus pakvietimus būtų labai patogu šeiminkėms paruošti vaišėms valgius, nes žinotų, kiek burnų teks pavalgydinti.

Tat iš visų S. Paulo «bairrų» sugūžėkim Zelinon ir Mokon pasigėrėti lietuviško jaunimo grakščiais, džiaugsmo kupiniais šokiais, ir atsiveskite savo jaunimėlių!

PRISTATOM SVEČIUS

Urugvaja lietuvių tautinių šokių ansamblio AŽUOLYNAS nariai.

- 1) Marcelė Dorelytė, 16 m., gimnazistė,
- 2) Teresė Alda Dorelytė 18 m., studentė industrinėj mokykloj.
- 3) Eliza Flick, 17 m., industrinės mokyklos studentė,
- 4) Eliza Klimaitė, 15 m., gimnazistė.
- 5) Graciela Kerševičiūtė, 14 m., gimnazistė,
- 6) Kristina Jegorovaitė, 19 m., dirba raštinėje,
- 7) Marija Kamandulytė, 15 m., gimnazistė,
- 8) Marija Teresė Andriuskevičiūtė, 18 m., gimnazistė,
- 9) Laura Ramos, 14 m., gimnazistė,
- 10) Miriam Visentin, 16 m., gimnazistė,
- 11) Genė Andrulytė, 19 m., studentė,
- 12) Lilian Geležauskaitė, 13 m., gimnazistė,

Užbaigus Senuosius, Pradedant Naujuosius Metus

Kai vieni palydėjom senuosius ir pradėjom Naujuosius Metus prie gausiai apkrautų stalų, pakilioje linksmoje nuo taikoje, tai daugelis neatsimėm, kad šiame pat mieste, gal visai pašonėj, kokiame drėgname kampelyje guli suvargęs senelis ar senelė, ligotas, visų apleistas ir kiek tokių yra!

Jiems nepasisekė gyvenime prasimušti. Ir gal ne dėl savo kaltės. O jei ir būt buvę kalti, tai kas iš mūsų esame be kaltės? Tie vargo, senatvės ir ligų prislėgtieji dažnai neturi reikalingo skatiko net vaistams nusipirkti, o ką jau besakyti apie gardesnio valgio kėsnį, ners ir švenčių progą.

Kieno pareiga padėti tais atvejais varge skirstantiems broliams?

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė suorganizavo Savišalpos Tarybą. Joje pasiryžo dirbuotis mūsų kolonijos veikliausi ir šalpos reikaluose geriau nusimaną žmonės. Daug jau padaryta, vargstančių sušelpa, bet šalpos darbui galo nėra.

Paskutiniame Br. L. Tarybos posėdyje šalpos reikalai dar kartą nuodugnai persvarstyti ir nutarta dar labiau tą veiklą suaktyvinti, pasikelbiant vajų reikalingoms šalpai lėšoms sukelti. Vien gerų norų čia nepakanka. Reikalinga visų apčiuopiama parama. Nenustatyta kiek kas turėtų duoti šalpai. Visi

gali skirti, kiek kas išgali. Svarbu kiekvienam atlikti savo krikščionišką artimo meilės pareigą. Tada ramia sąžine galėsime tikėtis iš Naujųjų Metų, kad jie mums būtų vaisingi visokiomis gerybėmis.

Neužmirština ir tai, kad ikimes mylėsime vienas kitą ir viens kitą reikale remsime, tol mūsų tauta bus gyva ir stipri. Tik būdami vieningi sudarome stiprią Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kurioje jaučiai jaučiasi kiekvienas lietuvis. Organizuota gi, vieninga, darni Bendruomenė yra stipriausias pagrindas Nepriklausomybei atgauti.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė labai nuoširdžiai kviečia visus lietuvius prisidėti prie šalpos vajuos, patys aukodami, patys iš kitų aukų parinkdami ir kitus ragindami prisidėti. Surinktus pinigus ir kitas dovanas malonėkit įteikti Šalpos Tarybos ariams, arba T. Jėzuitams.

Pradėjus šį vajų Bendruomenės Šalpos Taryba jau gaavo vieną stambesnę paramą iš p. Marijos Čiuvinskienės. Ji savo iniciatyva surinko tarp savo pažįstamų nelietuvių 470 kruzeirų. Panašiai galėtų padaryti ir kiti geros širdies tautiečiai. Tik užsimokim, pasidaruokim, ir mūsų šalpos izdas gerokai papildės, o paramos reikalingas lietuvis pajus mūsų gerą širdį.

Br. Liet. Bendruomenės
Savišalpos Taryba

- 13) Jonas Paulius Mockevičius, 18 m., studentas,
- 14) Luis Albertas Mockevičius, 15 m., gimnazistas,
- 15) Aldo Basanta, 16 m., gimnazistas,
- 16) Nelsonas Bružys, 16 m., gimnazistas,
- 17) Fernandas Štendelis, 17 m., studentas ir dirba,
- 18) Jonas Švoba, 20 m., dirba,
- 19) Leonardas Grigorio, 13 m., gimnazistas,
- 20) Bernardas Steponis,
- 21) Nestoras Modena, 13 m., (pats didžiausias) gimnazistas,
- 22) Jonas Taparuskas, 15 m., gimnazistas,
- 23) Viktoras Evovluckas, akordeonistas,
- 24) Alfredas Stanevičius dantistas, 28 m., tautinių šokių mokytojas,
- 25) Steputė Štendelytė, 20 m. tautinių šokių mokytoja, turi savą mezgimo mokyklą

PALYDOVAI:

- 26) Perla Ramos, Lauros motina, Nr. 9.
- 27) Ilda R. Kamandulienė, Marijos Ines motina, 7 nr.
- 28) Graciela Kamandulytė, 9 m., Kamandulienės duktė,
- 29) Albina Genė Aleksėjūnaitė de Modena, Nestoro motina, nr. 21,
- 30) Raul Modena, 9 m., sūnus Aleksėjūnaitės de Modena.
- 31) Sra. Vicentia, Miriam motina, 10 nr.,
- 32) Luisa Ž. Geležauskienė, Lilianos motina, nr. 12,
- 33) Graciela Geležauskaitė, 9 m., Geležauskienės duktė
- 34) Ema Meškerevičiūtė de Basanta, Aldo motina, nr. 15
- 35) Estela Šilingauskaitė, 17 m., odontologijos studentė,
- 36) Antanas Zupka, jau keletą kartų buvęs Brazilijoje.
- 37) Bronė Klimienė, Elizos motina, nr. 4,
- 38) T. Joaas Giedrys, S. J. Kas jo neatsimena?

O ŠTAI, KĄ JIE ŠOKS

- 1) Raizginėlė, 2) Našlė, 3) Pasiutpolkė, 4) Gyvataras,
- 5) Ašmonytis, 6) Varkietis, 7) Audeklėlis, 8) Kai aš turėjau,
- 9) Blezdingiais Joakelis, 10) Malūnas, 11) Didysis Malūnas,
- 12) Sukčius, 13) Šustas, 14) Blezdingėlė, 15) Abrusėlis,
- 16) Oželis, 17) Žiogelis, 18) Jievaro tiltas.

SIMO KRAUJAS ANT MŪSŲ VISU

PASAULIO ŠPAUDOJ APIE
NELAIMINGĄ LIETUVI
RAŠOMA DAUG

CHICAGO. — Pasaulio spaudoje apie Simą Kudirką rašoma tiek daug, o mūsų pasta bus skaitytojais prisuntė laikraščių iškarpa iš Amerikos ir Kanados laikraščių labai daug. Daugiau ar mažiau kartojasi mums jau žinomi faktai ir labai palankios išvados. Visos tos iškarpos saugojamos ir bus perduotos Pasaulio lietuvių archyvu.

Tarp tų amerikiečių laikraštinių pasisakymų verta vieną kitą sakinį paminėti. The Cleveland Press vienam veda majam pasijuokė iš sovietų ambasados pranešimo, jį pavadinavo kvaiu, kad nesugalvojo, nerado jokio geresnio pasiteisinimo, jog gali būti pabėgėlis ir iš «darbininkų rojaus». The Tampa Tribune rašo, kad Pasienio apsauga treniuoja vyrui reikalui esant panaudoti ginklus «karštam kare», bet neparuošia jų «šaltam karui». Petersburg Times sako, kad imant teisiniai Simas nebuvo pabėgėlis nuo laivo, bet žmogus išbėgęs iš vergijos, tai jo atidavimas yra dvigubas nusikaltimas.

Amerikiečių ir kanadiečių laikraščiai taip pat pilni laisvų. Rašo juos lietuviai, bet dar daugiau jų yra su nelietuviškom pavardėm. Boston Globe be rašo Frank Lozis, kad jis Pasienio apsaugoj tarnavo septinerius metus. Šiandien jis tiesiog serga, kad kap. Eustis galėjo leisti išniekinti Amerikos laivą ir toleruoti tokį nusikaltimą. Kur yra teisybė? Ten pat Daniel Houton juokiasi iš rusų aiškinimo, kad Simas buvęs kriminalistas. Kaip gali būti tokiose atsakin gose radisto pareigose laikomas laikomas linkęs į kriminalinius nusikaltimus. Nesąmonė.

Richard Eibel Washington Post rašo, kad jis prieš 12 metų taip pat nušoko nuo lenkų laivo New Yorke. Kai jis paprašė azylio teisių, jam buvo atsakyta ir jis buvo grąžintas į tą patį laivą. Laimingu atveju po trijų savaičių laivas vėl buvo Amerikos vandenyse, kai Eisenhoweris jam suteikė pabėgėlio teises ir jo draugai iš laivo atsivėmė. A. Ramonas The Sunday Star (Washington) pranašiskai prideda, kad drąsaus lietuvių kraujas, kuris buvo šlietas ant Pasienio apsaugos laivo, dabar krinta ant mūsų. Jis tik meldžias, kad toji auka atvertų aki ir galėtumėm praparegėti ir atskirti, kas yra gera ir kas bloga.

Apie Simą plačiai rašo viso laisvojo pasaulio lietuvių spauda

Gausiai Dalyvaukim Tautiniu Šokiu Koncerte

Zelinoje Sekmadieni, Sausio 17 diena, 16 valanda,

Mokoje Sekmadieni Sausio 24 diena, 16 valanda.

RUA JUATINDIBĀ, 20 — P. DA MOCCA — SĀG PAULO, 13

URUGVĀJĀUS «AŽUOLY- NAS» ATSKRIS

Sausio 16 dieną apie 11,30 valandą į Congonhas aerodromą. Iš ten tuojau nuvyks Zelino, kur bus paskirstytos vietos nakvynėms. Kas galit, malonėkit atvykti į pasitikti, ypač su mašinomis.

PIRMASIS PASIRODYMAS

Ažuolyniečiai pirmą kartą pasirodys su savo šokiais sausio 17 dieną lygiai 16 valandą, Seserų Pranciškiečių salėje. Malonėkit nesivėluoti.

BR. L. BENDRUOMENĖS TARYBOS POSĖDIS

Šaukiamas sausio 9 dieną, šeštadienį, 13 valandą. Visi Tarybos nariai prašomi būtinai dalyvauti. Posėdis bus Tėvų Jėzuitų namuose, R. Juatindiba, 20, Parque da Mooca.

Br. L. Bendruomenės P-kas
Juozas Čiuvinškas

ŠV. KAZIMIERO PARAPJA

Darbo dirva vis plečiasi, nes mūsų tautiečiai ir jų vaikai pradeda vis labiau įsisiąmoninti, kad jie priklauso šv. Kazimiero lietuvių asmeninei parapijai. Laikraštį ne visi skaito. Radijo neturim. Dėl to lankydami šeimas vis randame dar nežinančių, kad yra tokia lietuviška parapija. Kiti nenori užgauti vėtinio klebono ir todėl nedrįsta krikštyti vaikus, ar tuoktis, ar laidoti savo kunigų patarnaujami.

Dar kartą pabrėžiame, jog Jo Em. kardinolas Rossi kartkartėmis pasakė kunigams apie mūsų ir kitų tautybių paprijas ir jų teises. Parapija įrašyta ir vyskupijos leidžiamame kataloge. Vietiniams kunigams yra tikras palengvinimas, kai mes atarnaujame savo tautiečius, nes jie turi per daug darbo su brazilais katalikais. Todėl nė kiek nešibijodami užgauti savo arimosios bažnyčios kunigus, visada galit kreiptis į šv. Kazimiero parapijos kunigus. Telefonas 273 0338.

Klebonas Jonas
Bružikas, S. J.

Sausio 9 d. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje susituoks 17 val. Olga Terelytė su Ra faeliu Monaco. Dievo palaimos naujame gyvenime!

JAUNIMO STOVYKLON SU TĖVU SAULAIČIU

nuvažlavo 40 visokio amžiaus stovyklautojų. Trečiadienį p. Vinkšnaitienė dar nugabeno keletą. Visiems stovyklautojams yra gana geros vietos. Lietuvai lyjant yra erdvi salė žaidimams ir užsiėmimams.

Ši šeštadienį 16 valandą stovyklautojai turės didesnį pasiroymą su parengta programa. Bus ir Mišios, ir laužas. Visa programa ir jos dalyviai bus filmuojami. Tat atsilankykim ko gausiau. Būt gera nusivežti ir savo išsikęptų "pyragų" arba maisto.

Mergaitėms stovyklautojoms vadovauja p. E. Bendoraitienė Berniukams Rimgaudas Ju raitis.

Sporto ir sveikatos priežiūra rūpinasi p. J. Valavičienė.

Tautiniais šokiais ir rankdarbiais p. Magdalena Vinkšnaitienė.

Vakarinėmis programomis Arūnas Steponaitis.

Visa programa Tėvas Antanas Saulaitis, S. J.

Stovyklos garbės globėjas Jo Prakilnybė Prelatas Pijus Ragažinskas,

IEŠKOM: Petras Kiaušas. Kilęs iš Troškūnų valsčiaus, Vaškekenio vienkiemio. Ieško Jonas Giecus, 5859 West 63rd street, Chicago, Illinois, 60638, EUA.

KLEBONAS PRAŠO TALKOS

Šv. Kazimiero parapija labai išsiplėtusi po visą São Paulį ir apylinkes. Todėl yra sunku ją tinkamai administruoti, nes sunku patirti žmonių reikalus, retai su jais tesusitinkant, sunku net visiems pranešti, kas parapijoje dedasi.

Reikalinga turėti visose vilose vyrų, moterų ir ypač jaunimo, kurie ateitų parapijai talkon. Jie laiks nuo laiko susirinktų drauge su kunigais aptarti parapijos padėti bei reikalus, jie painformuotų kunigus apie savo apylinkės lietuvių reikalus, o kuhigai praneštų jiems, ką žmonės turi žinoti, ir jie, tie bendradarbiai, tas žinias perduotų savo apylinkei. Tokiu būdu išsivystytų parapijos Taryba. Malonėkit apie tai pagalvoti, ir pirma proga, geriausiai atvykus kunigui Jūsų Bažnyčioje lietuviškoms mišioms su juo apie tai pasikalbėti ir patiems pasisiūlyti talkon.

Iš anksto dėkoju.

Jonas Bružikas, SJ

UŽSIMOKĖJO UŽ «MŪSŲ LIETUVĄ»

Antanas Kairys 30 kr, Jis apmokėjo prenumeratą Amerikoje 40 kr, Dovydaičiui, Marija Stankūnienė 20 kr, Elena Vajevods-

kienė po 20 kr. ir M. Mazurkevičienė 40 kr. Visiems dėkui ačiū.

ML Administracija

P. MINĖJO GIMTADIENIUS

Sausio 1; rena Skurkevičienė, Norbertas Stasiulionis; sausio 2 Algirdas Sliesoraitis; sausio 6 Cecilija Joteika-Galvão; sausio 7 Kazys Mussteikis; sausio 10 Vincas Banys; sausio 14 Alfonsas Vildžiūnas.

Visoms ir visiems ilgiausių metų!

AUKS NETURTINGIEMS

Prieš Kalėdų šventes neturtingiems tautiečiams sušelpiti geraširdžiai žmonės paaukoko nemažai gerų rūbų ir batų:

Du maišus Aleksandra Bačelienė, Zelinetės Ieva Paulo dienė, Ona Jurėnienė, Teofilė Labuckienė, Ona Šermukšnienė, p. Kazakevičius, Onutė Kasilaucikienė visokių drabužių.

Be jų dar yra visa eilė aukojančių kas mėnesį pinigais, tik jie prašo neskelbti jų pavardžių.

PRANUI IR ALGIRDUI BRAZINSKAMS

sušelpiti sanpauliškiiai sudėjo penketą šimtų tūkstančių kruzeirų, už kuriuos jau pasiūstas virš šimto dolerių jų šalpos fondui Brooklyne, NY. Visiems aukojusiems nuoširdus ačiū.

NEBEIŠKENTĖ

Pagaliau prabilo ir Lietuvoje leidžiama, bet užsienio lietuviams skiriama spauda, kaip «Gimtas Kraštas». Ten Brazinskus aprašo kaip didžiulius nusikaltėlius, redorėlius, vagis, net motines prakeiktus išgamas. Bet jei tiesa, ką tie patys laikraščiai rašo apie komunistų kraštuose esant teisingumą, kaip tenai ko smarkiausiai esą baudžiami

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ «M. LIETUVĄ»

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!

ADVOKATĖIRENA GRITĖNAS — SPINA

praneša tautiečiams, kad daro inventarus, iškraustymus, skyrybas, nejudomo turto administravimą,

Priima klientus savo raštineje, esančioje Largo Sete de Setembro, 52, 6.0 andar, sala 607 (priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,40

(pabaiga iš 1 pusl.)

monė ir žemės ūkis yra gerokai atsilikę ir kad pati komunistų sistema jai daugiau kenkia, negu padeda. Todėl kai praėjusių metų pabaigoje Lenkijos vyriausybė pakėlė prekių kainas 20%, trijuose Lenkijos miestuose darbininkai ir studentai pradėjo maiš tauti. Radijo žiniomis per maištą žuvę 6 žmonės, dau gumoje policininkai, ir apie 150 žmonių buvo sužeista. Dancige maištininkai sudegino komunistų partijos būstinę

visi nedorėliai, tai reikia stebėtis, kaip toks baisus nusikaltėlis Brazinskas galėjo būti mašinų vairuotojas, gyvenanti laisvėje, plėšti, apgaulinti moteris, vogti ir nepatekti į kalėjimą, kaip tas jo niekšybes rusų policija susekė tik jiems pabėgus į Turkiją? Ir dar taip greitai? Brazinsko sūnus Algirdas tarnavo rusų aviacijoje, tai kaip jis galėjo būt paleistas iš kariuomenės ir laisvai gyventi, ir nepatekti į kalėjimą, jei buvo toks baisus žmogus, kaip rašo Gimtasis kraštas?

Yra tikrai žinoma, jog komunistų spauda visada bjauriai apšmeižia visus, kurie tik bando pabėgti iš jų rojaus. Jiems laisvės ieškantieji žmonės visi yra niekšai, išdavikai. Todėl ką rašo «Gimtasis Kraštas», reikia imti labai atsargiai, o ne kaip šventą tiesą. Atsimenam, kaip jis visus Lietuvą mylėjusius ir už jos laisvę kovojusius partizanus pravardžiojo banditais, o tačiau jie tikrųjų lietuvių akyse buvo ir yra didvyriai—herojai.

KONSULAS ATSAKĖ

Bendruomenės pirmininkas kap Juozas Čiuvinškas ir deputatė Dulce Salles Cunha Braga buvo pasiuntę laiškus Amerikos konsulatui S. Paulyje dėl Simo Kudirkos atdavimo rusams. Konsulas mandagiai atsakė, jog Amerikos prezidentas tai labai apgalvestavo, kad jau yra išleisti parėdymai, kad tokie dalykai ateityje nebesikartotų, bet kad visi prašantieji politinės prieglaudos būtų priimami ir reikalai ištiriami Amerikos teismų.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetrícia pela Maternidade de S. Paulo
Clínica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,

Vila Prudente, Tel. 63-5352

